

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 czerwca 2015 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego sporządzonego przed notariuszem K. B. dnia 10 września 2014 roku Rep. A. nr 471/2014, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie IX Wydział Gospodarczy w dniu 28 kwietnia 2015 roku, sygn. akt IX GCo 361/15 w części, tj. w zakresie kwoty 40.000 złotych oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powód oparł swe twierdzenia na argumentacji, że uiścił na rzecz pozwanego kwotę 40.000 zł, w związku z tym zobowiązanie w tym zakresie wygasło. Na potwierdzenie powyższego złożył zaświadczenia o dokonaniu wpłat z dnia 30 września 2014 roku oraz 30 grudnia 2014 roku.

Odpowiedzią na pozew pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wskazując, że dokonana przez pozwanego wpłata zaliczył stosownie do art. 451 k.c. na poczet zaległych odsetek.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 grudnia 2013 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (Zleceniodawca) i (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (easyLOG) podpisały umowę rozliczeniową dotyczącą zawartej przez nich w dniu 12 czerwca 2013 roku umowy na organizację imprezy (Umowa), która odbyła się w dniach 19-20 czerwca 2013 roku i uregulowały w niej terminy, wysokość płatności oraz rodzaj zabezpieczeń.

Zgodnie z § 1 ust. 1-6 (...) Zleceniodawca oświadczył, że jest dłużnikiem easyLOG z tytułu Umowy (ust. 1). W związku ze zrealizowaniem Umowy easyLOG w dniu 25 czerwca 2013 roku wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 753.708,33 złotych brutto (Wynagrodzenie) (ust. 2). Termin płatności Wynagrodzenia z faktury przypadła na dzień 9 lipca 2013 roku (ust. 3). Strony oświadczyły, że Wykonawca zrealizował należycie Umowę, a Zleceniodawca zrzekł się wszelkich roszczeń do Wykonawcy z tytułu wykonania Umowy (ust. 4). Strony ustaliły, że Zleceniodawca zapłaci Wykonawcy Wynagrodzenie bez odsetek ustawowych należnych dotychczas z tytułu realizacji Umowy, a Wykonawca zrzekł się tych odsetek, z tym zastrzeżeniem, że odsetki miały być należne Wykonawcy w przypadku niedotrzymania harmonogramu spłat ustalonych w Umowie Rozliczeniowej od kwot i terminów spłat w niej wskazanej (ust. 5). Strony ustaliły, że Zleceniodawca zapłaci easyLOG Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2 wg harmonogramu płatności określonego w § 2 Umowy Rozliczeniowej.

Zgodnie z § 2 ust. 1 a-e, oraz h ii (...) Zleceniodawca oświadczył, że całkowita zapłata Wynagrodzenia nastąpi do dnia 31 sierpnia 2014 roku. Od dnia 1 grudnia 2013 minimalna wpłata miesięczna na poczet Wynagrodzenia miała nie być mniejsza niż 50.000 złotych brutto. Od dnia 1 lutego 2014 roku minimalna wpłata miesięczna na poczet Wynagrodzenia miała nie być mniejsza niż 25.000 złotych brutto. Wpłaty na poczet Wynagrodzenia miały być dokonywane przez Zleceniodawcę w każdym miesiącu, nie później niż w ostatnim dniu roboczym miesiąca. W przypadku opóźnienia wpłat na poczet Wynagrodzenia zgodnie z zasadami określonymi powyżej Zleceniodawca miał zapłacić easyLoG odsetki ustawowe naliczone od opóźnionych kwot wpłaty razem z kolejną ratą wpłaty (ust. 1 lit. a – e). Celem zabezpieczenia zapłaty Wynagrodzenia Zleceniodawca miał przekazać easyLOG dwa z trzech niżej wymienionych zabezpieczeń, m.in. notarialne oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji przez Zleceniodawcę do kwoty 373.708,33 złotych (ust. 1 lit. h ii).

Na podstawie aneksu nr (...) z dnia 29 sierpnia 2014 roku do w/w Umowy Rozliczeniowej, z uwagi na fakt, że Zleceniodawca nie był w stanie wykonać Umowy Rozliczeniowej zgodnie ze wskazanym w niej harmonogramie i spłacić całego zobowiązania w wyznaczonym terminie, easyLOG wyraził zgodę na przedłużenie terminu spłaty zobowiązań z Umowy Rozliczeniowej do dnia 31 grudnia 2014 roku pod warunkiem ustanowienia przez Wykonawcę nowych zabezpieczeń, o których mowa w § 2 pkt h pkt (ii) i (...) Umowy Rozliczeniowej, uwzględniających zmianę

terminu płatności. Spłata miała być dokonywana w miesięcznych ratach, a minimalna rata miała wynosić 25.000 złotych (§ 2 ust. 1-3 Aneksu). Zgodnie z § 3 Aneksu, całkowita zapłata Wynagrodzenia miała nastąpić do dnia 31 grudnia 2014 roku, od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku minimalna wpłata miesięczna na poczet Wynagrodzenia miała być nie mniejsza niż 25.000 złotych brutto.

(dowód: umowa rozliczeniowa z dnia 20 grudnia 2013 roku – k. 11-12; Aneks nr (...) – k. 99-100)

W dniu 10 września 2014 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w wykonaniu w/w umowy rozliczeniowej złożyła w formie aktu notarialnego oświadczenie o poddaniu się egzekucji co do obowiązku zapłaty kwoty 124.000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi najpóźniej w terminie do dnia 31 grudnia 2014 roku na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w trybie art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c.

Aktowi temu została nadana klauzula wykonalności postanowieniem referendarza sądowego z dnia 28 kwietnia 2015 roku, zmienionym postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie z dnia 17 lipca 2015 roku, sygn. akt IX GCo 361/15 co do obowiązku zapłaty kwoty 124.000 złotych.

(dowód: akt notarialny z dnia 10 września 2014 roku – k. 15; postanowienie referendarza sądowego z dnia 17 lipca 2015 roku – k. 16-16v; postanowienie z dnia 17 lipca 2015 roku – k. 102-107)

Do chwili zawarcia Umowy Rozliczeniowej z dnia 20 grudnia 2013 roku (...) spółka z o.o. w W. uiszcza na rzecz pozwanego tytułem Wynagrodzenia kwotę 380.000 złotych.

Na podstawie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. dokonał na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. następujących wpłat:

- 1) w dniu 31 grudnia 2013 roku kwotę 50.000 złotych;
- 2) w dniu 28 stycznia 2014 roku kwotę 50.000 złotych;
- 3) w dniu 4 marca 2014 roku kwotę 25.000 złotych;
- 4) w dniu 25 kwietnia 2014 roku kwotę 25.000 złotych tytułem należności głównej oraz kwotę 215 złotych tytułem odsetek za opóźnienie w płatności tej raty, tj. łącznie kwotę 25.215 złotych;
- 5) w dniu 14 maja 2014 roku i 27 maja 2014 roku kwoty po 12.500 złotych oraz kwotę 231,50 złotych tytułem odsetek za opóźnienie w płatności tej raty;
- 6) w miesiącach maj, czerwiec, lipiec 2014 roku wpłaty na łączną kwotę w wysokości 75.000 złotych (zgodnie z harmonogramem);
- 7) w dniu 1 października 2014 roku kwotę 15.000 złotych;
- 8) w dniu 31 grudnia 2014 roku kwotę 25.000 złotych.

(dowód: okoliczności niesporne)

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na okolicznościach niespornych oraz dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się w dużej mierze uzasadnione.

Zgodnie z art. 840 pkt 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przyczyną zdarzenia, na których oparto wydanie

klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

Możliwość żądania pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia należy do grupy tzw. „powództw przeciwegzekucyjnych”. Ten rodzaj powództw w pozostaje bezpośrednim związku z zasadą wyrażoną w art. 804 k.p.c., która zakazuje organowi egzekucyjnemu badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Przepisy regulujące powództwa przeciwegzekucyjne otwierają drogę procesu cywilnego dla dłużnika i osoby trzeciej w celu obrony przed postępowaniem egzekucyjnym w wypadku, gdy postępowanie to narusza ich prawa podmiotowe (wynikające z prawa materialnego).

Powództwo przewidziane w art. 840 § 1 k.p.c. jest powództwem o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego. A zatem jego przesłanką materialnoprawną jest istnienie tytułu wykonawczego, a więc klauzuli wykonalności nadanej tytułowi egzekucyjnemu. Celem powództwa przeciwegzekucyjnego jest pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo jego ograniczenie, natomiast nie ma ono na celu odniesienia się do trafności samego postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności i zmierzać do uchylecia klauzuli wykonalności. Na podstawie tytułu wykonawczego, którym jest akt notarialny zaopatrzony w klauzulę wykonalności, można prowadzić egzekucję tylko do wysokości kwoty wymienionej w akcie, nie zaś do kwoty rzeczywiście uzgodnionej przez strony umowy. Prowadzenie egzekucji mimo zapłacenia przez dłużnika kwoty wymienionej w akcie uzasadnia pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności na podstawie art. 840 § 1 k.p.c.

W przedmiotowej sprawie powód żądał pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego w części, tj. w zakresie kwoty 40.000 złotych. Zarówno sam tytuł wykonawczy, jak i żądanie pozbawienia wykonalności, odnosiły się wyłącznie do należności głównej (wniosek o nadanie klauzuli wykonalności w zakresie odsetek został oddalony).

Powód zarzucił, że w dniu 1 października 2014 roku zapłacił kwotę 15.000 złotych, a w dniu 31 grudnia 2014 roku kwotę 25.000 złotych, tj. łącznie 40.000 złotych. Pozwany wnosząc o oddalenie powództwa wskazał, że wyżej opisane wpłaty zostały zaliczone na poczet zaległych odsetek. W konsekwencji istota sporu sprowadzała się do ustalenia, w jaki sposób powinny zostać zaksięgowane dwie wyżej opisane wpłaty powoda (na odsetki, czy na należność główną).

Z dokumentów złożonych do akt sprawy wynika, że strony w dniu 12 czerwca 2013 roku zawarły umowę na organizację imprezy, która odbyła się w dniach 19-20 czerwca 2013 roku. Z tytułu świadczonych usług pozwany wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 753.708,33 złotych brutto z terminem płatności do dnia 9 lipca 2013 roku. W dniu 20 grudnia 2013 roku strony zawarły Umowę Rozliczeniową, którą uregulowały na nowo terminy i wysokość płatności oraz rodzaj zabezpieczeń. Jednym z tych zabezpieczeń było opisane w pozwie oświadczenie powoda z dnia 10 września 2014 roku o poddaniu się egzekucji w zakresie kwoty 124.000 złotych, złożone w trybie art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c. Miało ono na celu zabezpieczenie wierzytelności objętej Umową Rozliczeniową. W Umowie Rozliczeniowej powód oświadczył, że jest dłużnikiem pozwanego z w/w tytułu i zrzekł się wszelkich przysługujących mu w stosunku do pozwanego roszczeń związanych z wykonaniem umowy. Strony ustaliły w § 2 ust. 5 Umowy Rozliczeniowej, że powód zapłaci pozwanemu wynagrodzenie bez odsetek ustawowych należnych dotychczas z tytułu realizacji Umowy, a pozwany zrzekł się tych odsetek, z tym zastrzeżeniem, że odsetki miały być należne w przypadku niedotrzymania harmonogramu spłat ustalonych w Umowie Rozliczeniowej od kwot i terminów spłat w niej wskazanej. Wynagrodzenie miało być uiszczone zgodnie z harmonogramem płatności określonym w § 2 Umowy Rozliczeniowej.

Strony w sposób odmienny interpretowały § 2 ust. 5 Umowy Rozliczeniowej. Powód wskazywał, że pozwany zrzekł się odsetek przysługujących mu od kwoty 753.708,33 złotych od dnia 10 lipca 2013 roku do terminów płatności poszczególnych rat wynikających z harmonogramu. Z kolei pozwany wskazywał, że intencją stron było zrzeczenie się tych odsetek tylko w przypadku terminowego dokonywania wpłat. W sytuacji opóźnienia w zapłacie którejkolwiek raty cała należność stawała się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami od dnia 10 lipca 2013 roku.

Zgodnie z art. 65 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współzycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. W umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, wynikająca z powyższego przepisu tzw. kombinowana metoda wykładni oświadczeń woli wymaga od sądu, przy dokonywaniu wykładni umowy, w pierwszej kolejności ustalenia znaczenia słów użytych w umowie przez strony dokonujące tej czynności prawnej. Sąd stwierdzając bowiem, że strony w sposób tożsamy rozumiały użyte w umowie sformułowania jest związany dokonaną przez nie zgodną interpretacją postanowień umowy. Dopiero w przypadku braku porozumienia stron co do rozumienia treści złożonych przez nie oświadczeń woli, do dokonywania wykładni zastosowanie ma dyrektywa interpretacyjna nakazująca tłumaczyć oświadczenie woli tak, jak wymagają tego ze względu na okoliczności, w których zostały złożone, zasady współzycia społecznego i ustalone zwyczaje (tzw. obiektywny wzorzec wykładni oświadczeń woli). Wykładnia umowy wymaga analizy zgodnego zamiaru stron i celu umowy, dokonuje się jej z uwzględnieniem całego kontekstu oświadczeń badanego w aspekcie treści, jak i okoliczności, w których zostały złożone. Sąd powinien brać pod uwagę nie tylko postanowienia spornego fragmentu umowy, lecz również uwzględniać inne związane z nim postanowienia umowy, a także kontekst faktyczny, w którym projekt umowy uzgodniono i z uwzględnieniem którego ją zawierano (wyrok SN z dnia 20 stycznia 2011 roku, I CSK 173/10, LEX nr 738379). Wykładnia umowy nie może pomijać treści zwerbalizowanej na piśmie, użyte bowiem sformułowania i pojęcia, a także sama systematyka i struktura aktu umowy, są jednym z istotnych wykładników woli stron, pozwalają ją poznać i ocenić. Wykładnia umowy nie może prowadzić do stwierdzeń w sposób oczywisty sprzecznych z jej treścią (wyrok SN z dnia 2 grudnia 2010 roku, II PK 134/10, LEX nr 738555).

W przedmiotowej sprawie strony nie zgłosiły wniosków dowodowych mających na celu wykazanie, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, w tym w szczególności dowodu z zeznań świadków, czy stron. Nie złożyły również żadnych dokumentów, które odnosiłyby się do tej kwestii, np. korespondencji prowadzonej w trakcie negocjacji. W konsekwencji wykładnia Umowy Rozliczeniowej mogła opierać się wyłącznie na jej brzmieniu.

Pierwsza część § 2 ust. 5 Umowy Rozliczeniowej stwierdza obowiązek zapłaty Wynagrodzenia bez odsetek ustawowych należnych dotychczas i zawiera oświadczenie pozwanego o zrzeczeniu się tych odsetek. W części drugiej tego postanowienia strony przewidziały jeden wyjątek - odsetki miały być należne w przypadku niedotrzymania harmonogramu spłat ustalonych w Umowie Rozliczeniowej od kwot i terminów spłat w niej wskazanej.

Z treści § 2 ust. 5 w sposób jednoznaczny wynika, że pozwany zrzekł się odsetek należnych mu uprzednio (od dnia 10 lipca 2013 roku). Strony jednocześnie postanowiły, że odsetki będą należne wyłącznie od dat i kwot wskazanych w harmonogramie Umowy Rozliczeniowej. Wskazuje na to sformułowanie „od kwot i terminów spłat w niej wskazanej”, które odnosi się wprost do Umowy Rozliczeniowej (nie zaś umowy z dnia 12 czerwca 2013 roku). Ponadto tylko Umowa Rozliczeniowa zawierała „kwoty” i „terminy spłat” (w umowie z dnia 12 czerwca 2013 roku była tylko jedna kwota - 753.708,33 złotych oraz jeden termin płatności - 9 lipca 2013 roku). W konsekwencji należało przyjąć, że pozwany zrzekł się odsetek od dnia 10 lipca 2013 roku do dat płatności poszczególnych rat opisanych w Umowie Rozliczeniowej. Strony postanowiły również, że odsetki ustawowe będą należne jedynie od dat i kwot wskazanych w Umowie Rozliczeniowej, a ściślej mówiąc w ustalonym tą umową harmonogramie.

Wszystkie wpłaty powoda na poczet Wynagrodzenia zostały dokonane poza postępowaniem egzekucyjnym (w toku postępowania egzekucyjnego nie ściągnięto żadnych kwot). W związku z tym do ich zaliczania ma zastosowanie art. 451 § 1 k.c., zgodnie z którym dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. Art. 451 § 1 zdanie drugie k.c. stosuje się również wtedy, gdy dłużnik spełniający świadczenie ma wobec wierzyciela tylko jeden dług złożony z należności głównej i odsetek (wyrok SN z 21 lipca 2004 roku, V CK 691/03).

Pomiędzy stronami niesporne było, że do chwili zawarcia Umowy Rozliczeniowej powód zapłacił kwotę 380.000 złotych zaliczoną w całości na poczet należności głównej oraz że po zawarciu Umowy Rozliczeniowej powód wpłacił: w

dniu 31 grudnia 2013 roku kwotę 50.000 złotych, w dniu 28 stycznia 2014 roku kwotę 50.000 złotych, w dniu 4 marca 2014 roku kwotę 25.000 złotych, w dniu 25 kwietnia 2014 roku kwotę 25.000 złotych tytułem należności głównej oraz kwotę 215 złotych tytułem odsetek za opóźnienie w płatności tej raty, tj. łącznie kwotę 25.215 złotych, w dniu 14 maja 2014 roku i 27 maja 2014 roku kwoty po 12.500 złotych oraz kwotę 231,50 złotych tytułem odsetek za opóźnienie w płatności tej raty, w miesiącach maj, czerwiec, lipiec 2014 roku wpłaty na łączną kwotę w wysokości 75.000 złotych (zgodnie z harmonogramem), w dniu 1 października 2014 roku kwotę 15.000 złotych, w dniu 31 grudnia 2014 roku kwotę 25.000 złotych.

W przedmiotowej sprawie pozwany podnosił, że opisane w pozwie dwie wpłaty zaliczone zostały na odsetki za opóźnienie i nie wpłynęły na obowiązek stwierdzony tytułem wykonawczym. W konsekwencji należało ustalić, jaka była należność odsetkowa na dzień 31 grudnia 2014 roku, tj. na dzień ostatniej wpłaty.

Wskutek dokonanych przez powoda wpłat po terminie płatności poszczególnych rat powstały następujące należności odsetkowe:

- kwota 26,71 złotych tytułem odsetek ustawowych od kwoty 25.000 złotych za okres od dnia 1 marca do dnia 4 marca 2014 roku (rata za luty 2014 roku płatna do dnia 28 lutego 2014 roku);

- kwota 293,84 złotych tytułem odsetek ustawowych od kwoty 25.000 złotych za okres od dnia 30 sierpnia 2014 roku do dnia 1 października 2014 roku oraz kwota 311,78 złotych tytułem odsetek ustawowych od kwoty 10.000 złotych od dnia 2 października 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku (rata za sierpień 2014 roku płatna do dnia 29 sierpnia 2014 roku);

- kwota 788,36 złotych tytułem odsetek ustawowych od kwoty 25.000 złotych od dnia 1 października 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku (rata za wrzesień 2014 roku płatna do dnia 30 września 2014 roku);

- kwota 512,33 złotych tytułem odsetek ustawowych od kwoty 25.000 złotych od dnia 1 listopada 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku (rata za październik 2014 roku płatna do dnia 31 października 2014 roku);

- kwota 263,01 złotych tytułem odsetek ustawowych od kwoty 25.000 złotych od dnia 29 listopada 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku (rata za listopad 2014 roku płatna do dnia 28 listopada 2014 roku).

Raty marcowa oraz kwietniowa zostały przez powoda zapłacone wraz z należnymi odsetkami za opóźnienie. Z kolei raty: za grudzień 2013 roku, za styczeń 2014 roku, za maj 2014 roku, za czerwiec 2014 roku oraz za lipiec 2014 roku zostały zapłacone w terminie.

Łącznie na dzień 31 grudnia 2014 roku pozwanemu przysługiwało roszczenie odsetkowe w wysokości 2.196,03 złotych. Powód wpłacił łącznie kwotę 670.000 złotych (okoliczność niesporna), z czego na odsetki mogła zostać zaliczona kwota 2.196,03 złotych. W konsekwencji na poczet należności głównej powód zapłacił 667.803,97 złotych. Należność główna wynosiła 753.708,33 złotych, a więc do spłaty tytułem należności głównej pozostało 85.904,36 złotych (753.708,33 złotych minus 667.803,97 złotych). Ponieważ tytuł wykonawczy obejmował kwotę 124.000 złotych, należało go pozbawić wykonalności w zakresie kwoty 38.095,64 złotych (124.000 złotych minus 85.904,36 złotych).

Mając na uwadze powyższe, na podstawie wyżej powołanych przepisów, orzeczono jak w punkcie I i II wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z art. 100 zd. 2 k.p.c. i obciążono kosztami procesu w całości pozwanego albowiem powód uległ jedynie w bardzo niewielkim zakresie. Na koszty poniesione przez powoda składały: wynagrodzenie pełnomocnika będącego adwokatem ustalone na podstawie § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w wysokości 2.400 złotych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazano pobrać od pozwanego kwotę 2.000 złotych tytułem opłaty od pozwu, od której uiszczenia powód został zwolniony.